

Samenvatting/vertaling van

Evelien Urbanus, Hanna Swaab, Nicole Tartaglia, Sophie van Rijn, **Social Communication in Young Children With Sex Chromosome Trisomy (XXY, XXX, XYY): A Study With Eye Tracking and Heart Rate Measures**, Archives of Clinical Neuropsychology, Volume 39, Issue 4, June 2024, Pages 482–497 <https://doi.org/10.1093/arclin/acad088>

Doel van ons onderzoek

Kinderen met een trisomie van de geslachtschromosomen (sex chromosome trisomy, SCT) hebben een verhoogd risico op problemen met hun ontwikkeling. Problemen met communicatie komen veel voor. De achterstand is al zichtbaar op jonge leeftijd en op meerdere gebieden van communicatie, zoals de taalontwikkeling. Bij dit onderzoek keken we naar de sociale oriëntatie van kinderen met behulp van het volgen van hun oogbewegingen en het meten van lichamelijke alertheid. We hoopten zo meer inzicht te krijgen in wat de kinderen waarnemen en hoe ze reageren als andere mensen met ze proberen te communiceren. Ook keken we naar het verband tussen sociale oriëntatie en taalontwikkeling, zowel op dat moment als een jaar later.

Methode

Aan ons onderzoek deden 107 kinderen met SCT mee: 33 XXX, 50 XXY, and 24 XYY en nog 102 in de controlegroep: 58 meisjes en 44 jongens. Ze waren tussen 1 en 7 jaar oud. De metingen vonden plaats in de Verenigde Staten en in Nederland en België.

Kinderen kregen video's te zien met een actrice die speelgoed naast zich had staan. Zij probeerde hun aandacht te trekken met wijzen en eenvoudige geluidjes zoals 'hi' en 'oh'. Er waren twee versies: één waarbij de actrice het kind aankeek en één waarbij ze wegkeek naar opzij. Met een speciaal systeem werd gemeten waar het kind naar keek. Elke video duurde 30 seconden.

Als maat voor alertheid (arousal) werd de hartslag gebruikt.

De taalontwikkeling van de kinderen werd getest met vragenlijsten die internationaal gebruikt worden. Zowel het begrijpen van taal als het zelf praten werd getest.

Resultaten

Als we de groep als geheel bekijken, hadden kinderen met SCT gemiddeld minder aandacht voor het gezicht en de ogen van de actrice dan kinderen in de controlegroep. De kinderen uit de controlegroep waren alerter als de actrice opzij keek dan als ze het kind aankeek. Bij de kinderen met SCT maakte dat geen verschil. Ten slotte was er een verband tussen het kijken naar de mond van de actrice en taalontwikkeling (praten en begrijpen) bij kinderen van één jaar oud met SCT. Kinderen die meer keken, hadden een betere taalontwikkeling.

Conclusie

Kinderen met SCT hebben soms problemen met sociale communicatie die verder gaan dan alleen een vertraagde taalontwikkeling. Deze problemen zouden wel eens de verklaring kunnen zijn voor het verhoogde risico op problemen met gedrag en sociale contacten die al eerder beschreven zijn. Het is belangrijk om hier op te gaan letten bij jonge kinderen, en te zorgen dat professionals voor elk individueel kind goed de sociale communicatie in kaart brengt, omdat er veel individuele verschillen zijn en alle kinderen uniek zijn. Mocht blijken dat kinderen hier meer moeite mee hebben, dan kunnen ze op tijd hulp krijgen bij hun ontwikkeling.